Lietas Nr. 142055110
Lietas arhīva Nr. AA43-0071-14

**SPRIEDUMS**
**Latvijas tautas vārdā**

**Rīgā** **2014.gada 30.oktobrī**

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Dz.Amerika,
tiesneses S.Kanenberga un I.Meldere

rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz AS „Air Baltic Corporation" (reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/) sūdzību par Valsts robežsardzes 2010.gada 6.aprīļa lēmuma Nr.38 atcelšanu, sakarā ar AS „Air Baltic Corporation" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 5.janvāra spriedumu.

## Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 2.februārī Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes lidostas „Rīga" I kategorijas robežkontroles punkta vecākais inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.AA039478 par to, ka 2010.gada 2.februārī AS „Air Baltic Corporation" (turpmāk – Air Baltic) ar reisu BT445 (Sanktpēterburga-Rīga) uz Latvijas Republiku atveda Krievijas pilsoni /pers. A/, kurš uzrādīja derīgu pasi Nr.704850969 (derīga no 2009.gada 17.decembra līdz 2014.gada 17.decembrim) bez derīgas vīzas ieceļošanai Latvijas Republikā vai Šengenas valstu teritorijā un arī anulētu pasi Nr./numurs/ ar „C" kategorijas daudzreizējo Šengenas vīzu Nr./numurs/ar derīguma termiņu no 2008.gada 17.jūlija līdz 2010.gada 16.jūlijam. Tādējādi Air Baltic neievēroja Imigrācijas likuma 21.panta pirmās daļas prasības. Par minēto pārkāpumu atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) $114.^2$pantā.

Ar Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes 2010.gada 10.februāra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.829-900-AA039478 Air Baltic piemērots naudas sods Ls 1800 apmērā.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, Air Baltic to apstrīdēja.

[2] Ar Valsts robežsardzes 2010.gada 6.aprīļa lēmumu Nr.38 (turpmāk – Lēmums) apstrīdētais lēmums atstāts negrozīts.

Lēmumā secināts, ka saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 15.marta regulas Nr.562/2006, ar kuru ievieš Kopienas Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (turpmāk – Šengenas Robežu kodekss) 5.panta 1.punktu, Padomes 2001.gada 15.marta Regulas (EK) Nr.539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (turpmāk – Regula Nr.539/2001), Krievijas pilsoņi ir pakļauti vīzu režīma prasībām. Saskaņā ar Imigrācijas likuma 1.panta 11.punktu un 21.panta pirmo daļu Krievijas pilsonis ir tiesīgs šķērsot Latvijas valsts robežu, ja viņam derīgā ceļošanas dokumentā ir derīga vīza. Vīzu, kura ielīmēta anulētā pasē, nevar uzskatīt par derīgu ieceļošanai Latvijas Republikā.

[3] Air Baltic Lēmumu pārsūdzēja Administratīvajā rajona tiesā. Air Baltic atzīst, ka izskatāmajā lietā ir izdarīts administratīvais pārkāpums, taču uzskata, ka būtu iespējams atzīt šo pārkāpumu par maznozīmīgu un, piemērojot LAPK 21.pantu, izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu, izsakot Air Baltic mutvārdu aizrādījumu.

[4] Valsts robežsardze pirmās instances tiesai sniegtajos rakstveida paskaidrojumos sūdzību neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

Papildus norādīts, ka Air Baltic pārkāpums ir saistīts ar nelegālo imigrāciju, kas vērtējams kā bīstams sabiedriskajai kārtībai, kā arī noteiktai pārvaldības kārtībai. Līdzīgi pārkāpumi no pārvadātāja puses pastāvīgi atkārtojas. Air Baltic saukšana pie administratīvās atbildības ir personas disciplinēšana, lai turpmāk šādi pārkāpumi netiktu izdarīti, un eventuālo pārkāpumu rezultātā nerastos sabiedrībai kaitīgas sekas. Pārkāpumu nevar uzskatīt par maznozīmīgu, un pārvadātājs nav atbrīvojams no administratīvās atbildības.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 5.janvāra spriedumu Air Baltic sūdzība noraidīta. Tiesa nav atzinusi Air Baltic izdarīto administratīvo pārkāpumu par maznozīmīgu, jo izteiktie mutvārdu aizrādījumi nav sasnieguši

administratīvā soda mērķi – atturēt no jaunu pārkāpumu izdarīšanas. Air Baltic gada laikā izdarījusi 57 līdzīgus pārkāpumus. Pastāvot atbildību pastiprinošam apstāklim, ka līdzīgs pārkāpums gada laikā izdarīts atkārtoti, naudas sods Ls 1800 apmērā ir atzīstams par samērīgu un pārkāpumam atbilstošu.

[6] Air Baltic pārsūdzēja tiesas spriedumu, apelācijas sūdzībā atkārtoti uzsverot, ka atzīst pieļauto administratīvo pārkāpumu, kurš vērtējams kā maznozīmīgs.

[7] Valsts robežsardze Administratīvajai apgabaltiesai (turpmāk – apgabaltiesa) paskaidrojusi, ka apelācijas sūdzību neatzīst, tā ir nepamatota un noraidāma, bet tiesas spriedums ir tiesisks.

[8] 2013.gada 3.jūnijā apgabaltiesā saņemts Air Baltic lūgums apturēt tiesvedību izskatāmajā lietā līdz Eiropas Savienības Tiesas prejudiciālā nolēmuma lietā Nr.C-575/12 spēkā stāšanās dienai. Air Baltic norādīja, ka apgabaltiesa līdzīgā lietā Nr.142134611 ir uzdevusi prejudiciālus jautājumus par Eiropas Savienības tiesību normu piemērošanu, kas saistīti ar LAPK 114.$^{2}$panta sastāva piemērošanu. Tas varētu būt nozīmīgi arī šajā lietā.

[9] Ar apgabaltiesas 2013.gada 22.augusta lēmumu lietā apturēta tiesvedība līdz Eiropas Savienības Tiesas nolēmuma lietā Nr.C-575/12 spēkā stāšanās dienai.

Ar apgabaltiesas 2014.gada 12.septembra lēmumu tiesvedība lietā atjaunota sakarā ar to, ka Eiropas Savienības Tiesa 2014.gada 4.septembrī ir pasludinājusi spriedumu lietā Nr.C-575/12, sniedzot atbildes uz apgabaltiesas uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem, kas uzdoti administratīvā pārkāpuma lietas Nr.142134611 ietvaros.

[10] 2014.gada 29.septembra paskaidrojumos apgabaltiesai Valsts robežsardze norādīja, ka, ņemot vērā Eiropas Savienība Tiesas sniegto vērtējumu Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija regulas (EK) Nr.810/2009 (Vīzu kodekss) un Šengenas Robežu kodeksa piemērošanai, iestāde piekrīt izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

[11] Saskaņā ar LAPK 289.$^{21}$panta otro daļu lieta tiek izskatīta rakstveida procesā.

**Motīvu daļa**

[12] Rakstveida procesā pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, apgabaltiesa atzīst, ka Air Baltic sūdzība ir pamatota, Lēmums ir atceļams un administratīvā pārkāpuma lieta ir izbeidzama.

[13] Ar Lēmumu Air Baltic ir piemērots naudas sods Ls 1800 apmērā par LAPK 114.$^{2}$pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

LAPK 114.$^{2}$pants pārkāpuma konstatēšanas, kā arī Lēmuma pieņemšanas brīdī paredzēja, ka par tādu valstu pilsoņu pārvadāšanu, kuras nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis, no šīm valstīm uz Latvijas Republiku, ja minētajām personām nav Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai nepieciešamo ceļošanas dokumentu un ja to veicis pārvadātājs ar jūras, gaisa vai sauszemes transportu, – uzliek naudas sodu fiziskajām vai juridiskajām personām no tūkstoš septiņsimt latiem līdz divtūkstoš astoņsimt latiem par katru pārvadāto personu.

Lēmums pamatots ar Imigrācijas likuma 21.panta pirmo daļu, kas noteic, ka pārvadātājs pārliecinās par to, ka ārzemniekam, kuru tas pārvadā, ir ieceļošanai Latvijas Republikā nepieciešamie dokumenti. Imigrācijas likuma 4.panta pirmās daļas 2.punkts paredz nosacījumu, ka ārzemnieks ir tiesīgs ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā, ja viņam vienlaikus ir derīga vīza derīgā ceļošanas dokumentā.

Tādējādi, lai Air Baltic sauktu pie administratīvās atbildības atbilstoši LAPK 114.$^{2}$pantam, nepieciešams konstatēt, ka Air Baltic (pārvadātājs) nav pārliecinājusies par to, ka personai, kuru tā pārvadā uz Latvijas Republiku no valsts, kura nav Eiropas Savienības valsts vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts, nav Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai nepieciešamo ceļošanas dokumentu.

[14] Attiecībā uz apgabaltiesas uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem administratīvā pārkāpuma lietas Nr.142134611 ietvaros Eiropas Savienības Tiesa 2014.gada 4.septembra spriedumā lietā Nr.C-575/12 nosprieda, ka: 1) Vīzu kodeksa 24.panta 1.punkts un 34.pants jāinterpretē tādējādi, ka trešās valsts iestādes izdarīta ceļošanas dokumenta anulēšana automātiski nepadara nederīgu šajā dokumentā ielīmēto vīzu; 2) Šengenas Robežu kodeksa (redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2010.gada 25.marta Regulu (ES) Nr.265/2010) 5.panta 1.punkts, lasot to kopsakarā ar šīs pašas regulas 13.panta 1.punktu, jāinterpretē tādējādi, ka trešo valstu valstspiederīgo ieceļošana dalībvalstu teritorijā nav pakārtota nosacījumam, ka robežpārbaudes brīdī uzrādītajai derīgajai vīzai noteikti jābūt ielīmētai derīgā ceļošanas dokumentā; 3) Šengenas Robežu kodeksa (redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2010.gada 25.marta Regulu (ES) Nr.265/2010) 5.panta 1.punkts, lasot to kopsakarā ar šīs pašas regulas 13.panta 1.punktu, jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, kurā trešo valstu valstspiederīgo ieceļošana attiecīgās dalībvalsts teritorijā ir pakārtota nosacījumam, ka robežpārbaudes brīdī uzrādītajai derīgajai vīzai noteikti jābūt ielīmētai derīgā ceļošanas dokumentā.

[15] Valsts robežsardze, interpretējot Šengenas Robežu kodeksa normas, Regulas Nr.539/2001 normas, Šengenas konvencijas normas, Padomes 1995.gada 29.maija Regulas Nr.1683/95, ar ko nosaka vienotu vīzu formu, normas un Čikāgas 1944.gada Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju 9.pielikuma normas kopsakarībā ar Imigrācijas likuma 21.panta pirmo daļu un 4.panta pirmo daļu un LAPK 114.$^{2}$pantu, atzinusi, ka derīgai vīzai ir jābūt derīgā ceļošanas dokumentā.

Taču no minētā Eiropas Savienības Tiesas sprieduma secināms, ka trešās valsts pilsonis, kas uz ārējās robežas uzrāda Šengenas valstu „C" kategorijas daudzreizējo vīzu, kas atrodas nederīgā ceļošanas dokumentā, un derīgu ceļošanas dokumentu, nav uzskatāms par personu bez robežas šķērsošanai nepieciešamiem dokumentiem.

Līdz ar to apgabaltiesa atzīst, ka apstāklis, ka izskatāmajā lietā personas uzrādītā „C" kategorijas daudzreizējās Šengenas vīzas Nr./numurs/ielīme atradās anulētajā Krievijas pilsoņa pasē Nr./numurs/, nenozīmē, ka vīza ir nederīga. Tā kā izskatāmajā lietā personai bija derīga Šengenas valstu „C" kategorijas daudzreizējā vīza, kas attiecīgi ļauj personai ieceļot Latvijas Republikā, apgabaltiesa atzīst, ka Air Baltic nav izdarījusi LAPK 114.$^{2}$pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

[16] Atbilstoši LAPK 239.panta pirmās daļas 1.punktam lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar uzsākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Pastāvot iepriekš norādītajiem apstākļiem, apgabaltiesa uzskata, ka lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama, jo ar lietā esošajiem pierādījumiem nav konstatēts LAPK 114.$^{2}$pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.$^{12}$panta otrās daļas 2.punktu, 289.$^{13}$pantu, 289.$^{22}$panta pirmo un otro daļu, Administratīvā apgabaltiesa

**nosprieda:**

Apmierināt AS „Air Baltic Corporation" (reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/) sūdzību.

Atcelt Valsts robežsardzes 2010.gada 6.aprīļa lēmumu Nr.38 (2010.gada 2.februāra administratīvā pārkāpuma protokols Nr.AA039478) un lietu izbeigt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese referente Dz.Amerika

S.Kanenberga

Tiesneses

I.Meldere